

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี สู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

Participatory Management of Suratthani Technical College to Excellence to Support the Education Administration in the 21st Century

สิริวิทย์ ธนเศรษฐวงศ์

Siravit Thanasetthawong

วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000

Suratthani Technical College, Surat Thani 84000

Corresponding Author: E-mail: msrtc@hotmail.com

Received: 21 Feb. 2022; Revised: 10 May 2022; Accepted: 25 May 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 2) พัฒนาคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ 3) ประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้นำชุมชนและท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 7,521 คน กลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรของทาร์โรว์ ยามาเน่ และใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 966 คน ขั้นตอนที่ 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้นำชุมชนและท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 8,778 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 980 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ และแบบประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและความต้องการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของแต่ละฝ่ายโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการพัฒนาคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า คู่มือที่พัฒนาประกอบด้วย คู่มือจำนวน 5 เล่ม เล่มที่ 1 คู่มือการบริหารของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา คู่มือเล่มที่ 2 คู่มือฝ่ายวิชาการ คู่มือเล่มที่ 3 คู่มือฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา คู่มือเล่มที่ 4 คู่มือฝ่ายบริหารทรัพยากร และคู่มือเล่มที่ 5 คู่มือฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ รายละเอียดของคู่มือแต่ละฝ่าย ประกอบด้วย วิสัยทัศน์หน่วยงาน พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ แผนงานหลัก แผนงานย่อยและโครงการ และแนวทางสำหรับนำคู่มือสู่การปฏิบัติ และ 3) ผลการประเมินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายทุกรายการที่กำหนดไว้ในแผนงานและโครงการทั้ง 4 ฝ่าย

คำสำคัญ: ส่วนร่วม ความเป็นเลิศ การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed to: 1) study the current situations and the needs for participatory administration of Surat Thani Technical College to achieve excellence in order to support education management in the 21st century, 2) develop an administrative manual, and 3) assess the participatory management of Surat Thani Technical College towards excellence to support education in the 21st century. The population of this research in phase 1 and phase 2 consisted of administrators, teachers, educational personnel, students in academic year 2019, students' guardians, the administrative College Board, and the community local leaders with the total of 7,521 people. The sample size of 966 people were selected by Taro Yamane Formula. The third phase consisted of 8,778 administrators, teachers, educational personnel, students in academic year 2020, students' guardians, the administrative College Board, and the community local leaders. The sample of 980 people joined phase 3. The research instruments included achievement report form, questionnaires, focus group record form, and evaluation form. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the research revealed that: 1) the current situations and the needs for participatory administration of Surat Thani Technical College to achieve excellence in order to support education management in the 21st century of each party showed the high level. 2) The results of the development of the manual for the participatory administration of Surat Thani Technical College towards excellence to support education in the 21st century revealed that the developed manual consisted of 5 manuals, i.e. Volume 1, Surat Thani Technical College's administrative manual for school administrators manual, Volume 2 Academic manual, Volume 3 Student Affairs Development manual, Volume 4 Resource Management manual, and the 5th Volume Planning and Cooperation manual. The details of the manual for each department consisted of the vision of the department, mission, goals, strategies, main plans, sub-plans and projects, and guidelines for implementing the manual into practice. Finally, 3) the result of participatory management assessment of Surat Thani Technical College towards excellence to support education management in the 21st century showed that the achievement of the 4-aspect implementation was in accordance with the goals set in all items in the plans and projects.

Keywords: Participatory Management, Excellence, Education Administration in the 21st Century

1. บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ได้กำหนด ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประเด็นที่ 4.3 ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบ บริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ตลอดชีวิตการสร้างคนต้นตัว ให้คนไทยตระหนัก

ถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของ ประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัล แพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศ ทางวิชาการระดับนานาชาติ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศและ ได้รับการคาดหวังให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่เป็นรากฐานสำคัญ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นส่วนช่วยในการเพิ่ม ความเท่าเทียมในสังคมและเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้าง อาชีพ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

และความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ ซึ่งโลกในศตวรรษที่ 21 กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นประเทศ ที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนา ส่งผลให้วิถีชีวิตของคน ที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันมากขึ้น ผู้คนจำนวนมาก หลากหลายเชื้อชาติย้ายข้ามประเทศ ข้ามภาษาและข้าม วัฒนธรรม มาอาศัยอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกัน ก่อให้เกิด เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โลกการทำงาน ปรับเปลี่ยนจาก การทำงานที่ใช้บุคคลที่มีองค์ความรู้เดียวกัน ทักษะเดียวกัน และทำงานในสายงานเดียวกัน จำเป็นต้องปรับตัวให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลง โดยต้องจัดการศึกษาให้ทันกับ สถานการณ์โลกที่เต็มไปด้วยความรู้และข้อมูลที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งต้องวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของ ประเทศให้ก้าวทันต่อกระแสอาชีพในปัจจุบัน และแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต [1]

โดยความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การเตรียมผู้เรียนให้พร้อมกับชีวิตในศตวรรษที่ 21 ส่งผล ต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความ ตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียม ความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิต ในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness) ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็น ผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy) ความรู้ด้านการเป็นพลเมือง ที่ดี (Civic Literacy) ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยใน ปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและ เทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการ แสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้ หลากหลาย โดย คุณสมบัติหรือทักษะที่สำคัญ คือ 3R และ 8C โดย 3R ได้แก่ 1) Reading - อ่านออก 2) (W)riting - เขียนได้ 3) (A)Rithmetic - มีทักษะในการคำนวณ 8C ได้แก่ 1) Critical Thinking and Problem Solving: มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ไขปัญหาได้ 2) Creativity and Innovation: คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม 3) Collaboration

Teamwork and Leadership: ความร่วมมือ การทำงาน เป็นทีม และภาวะผู้นำ 4) Communication Information and Media Literacy: ทักษะในการสื่อสาร และการรู้ เท้าทันสื่อ 5) Cross-cultural Understanding: ความเข้าใจ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม 6) Computing and ICT Literacy: ทักษะการใช้ คอมพิวเตอร์และการรู้เท้าทันเทคโนโลยี 7) Career and Learning Skills: ทักษะทางอาชีพและการเรียนรู้ 8) Compassion: มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญของทักษะขั้นต้นทั้งหมด และเป็นคุณลักษณะที่เด็กไทยจำเป็นต้องมี

ซึ่งในการขับเคลื่อนการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้นำ ของสถานศึกษาต้องมีทักษะผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษาในการปรับตัวตามบทบาทหน้าที่เพื่อเปลี่ยนแปลง บรรยากาศของการทำงานริเริ่มสร้างสรรค์ด้านการสื่อสาร เปิดรับแง่มุมใหม่ ๆ และสามารถนำความรู้ ความชำนาญ มาปฏิบัติงานบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล และอื่น ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านกระบวนการบริหาร อย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ไปสู่เป้าหมาย และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป โดยปัจจุบันการบริหาร ศตวรรษที่ 21 ที่รองรับกับการเปลี่ยนแปลงแล้ว ยังมีแนวคิด ในการบริหารองค์การด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วม อย่างแพร่หลายเพราะเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับหลักการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งคำนึงถึงการมีส่วนร่วม ของผู้ร่วมงานทุกระดับ นอกจากการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งสามารถที่จะขับเคลื่อนการศึกษาให้มีประสิทธิภาพแล้ว การบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ เป็นหลักวิถี การบริหารที่สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรในการจัดการ ศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยจากการศึกษาข้อมูลของนักวิชาการ ได้กล่าวว่า การมองความเป็นเลิศหรือคุณภาพจะแตกต่างกันไป กล่าวคือทางด้านเศรษฐศาสตร์ จะมองคุณภาพในเชิง ความสัมพันธ์ของปัจจัยนำเข้าและผลผลิตโดยดูว่าผลผลิต ที่ได้ออกไปนั้นอยู่ในความต้องการของแรงงานตลาด มากน้อยเพียงใด คำนึงกับการลงทุนการผลิตหรือไม่ สำหรับทางการศึกษาจะมองคุณภาพในลักษณะของ ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของกระบวนการเรียน การสอนความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหา

วิเคราะห์และวิจารณ์ส่วนความเป็นเลิศขององค์การ หมายถึง องค์การที่มีสมรรถนะในการบริหารจัดการ มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ บริการและผลผลิตขององค์การมีคุณภาพและมาตรฐาน สอนความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้รับบริการและบริโศก [2,3] นอกจากนี้หากพิจารณาถึงความสำคัญของระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศมีลักษณะการบริหารจัดการที่มีระบบขั้นตอน สามารถวิเคราะห์ ควบคุม กำกับติดตาม ตรวจสอบได้และประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างชัดเจนเป็นระบบขั้นตอน สามารถนำผลงานมาเปรียบเทียบได้

จากความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครูการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาความท้าทายด้านการศึกษา การเตรียมผู้เรียนให้พร้อมทั้งชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าการบริหารโดยพัฒนาผู้เรียน ควบคู่กับการพัฒนาโดยภาคีเครือข่าย เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องขับเคลื่อนโดยอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนร่วมกัน ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการนำกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการตามแผน (Acting) การสังเกต และการตรวจสอบผลการปฏิบัติ (Observing) และการสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflecting) เชิงรุกมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์สู่ความเป็นเลิศ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาและชุมชนท้องถิ่น เพื่อก้าวไปสู่การเผชิญกับความท้าทายในโลกอาชีพในศตวรรษที่ 21 เป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุขที่แข็งแกร่งต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.2 เพื่อพัฒนาคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.3 เพื่อประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน โดยครอบคลุมกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติการตามแผน การสังเกตและการตรวจสอบผลการปฏิบัติ และการสะท้อนผลการปฏิบัติ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้นำชุมชน และท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 7,521 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการใช้สูตรของทาร์โร ยามาเน่ และใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้นำชุมชน และท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 966 คน

ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) เพื่อรวบรวม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินความเหมาะสมของคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำนวน 9 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้นำชุมชนและท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 8,778 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการใช้สูตรของทาร์โรว์ ยามาเน่ และใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา คณะกรรมการวิทยาลัย ผู้นำชุมชนและท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 980 คน

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามแบบบันทึกข้อมูล และแบบรายงานผลสัมฤทธิ์ ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎี วิธีการสร้าง แบบสอบถาม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิด และเครื่องมือวิจัย

2) รวบรวมเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เพื่อกำหนดขอบข่ายการสร้างแบบสอบถาม

3) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่จะวัดในแต่รายการประเมิน

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity) ใช้เทคนิค IOC (Item Objective Congruence Index) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่าง

ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ตรวจสอบความสมบูรณ์ของถ้อยคำภาษาที่ใช้

5) นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหาคำนวนค่า IOC โดยใช้เกณฑ์การประเมินในการคัดเลือกข้อคำถาม แล้วเลือกข้อที่มีค่าดัชนีตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หากข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จะพิจารณาปรับปรุงหรือตัดออกไป

6) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.4 วิธีเก็บและรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการประชุมสร้างความเข้าใจสภาพปัจจุบันและความต้องการการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้แก่ภาคีเครือข่าย หลังจากการดำเนินการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมเรียบร้อยแล้ว จึงแจกแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 966 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ขั้นตอนที่ 2 ในการสนทนากลุ่มผู้วิจัยออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดำเนินการในการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเพื่อสังเคราะห์เป็นร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเหมาะสมของคู่มือผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 9 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการนำคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในการบริหารในปีการศึกษา 2563 ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในรอบที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมินด้วยตนเองหลังจากที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้ดำเนินการแล้วเสร็จ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ที่สอดคล้องกับประเด็นการประเมินในแต่ละขั้นตอน

ตารางที่ 1 สรุปภาพรวมค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี	สภาพปัจจุบัน			ความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ฝ่ายวิชาการ	3.89	.71	มาก	4.05	.62	มาก
ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	3.85	.77	มาก	4.13	.71	มาก
ฝ่ายบริหารทรัพยากร	3.85	.76	มาก	4.19	.63	มาก
ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	3.65	.78	มาก	3.91	.67	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.81	.75	มาก	4.07	.66	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี $PNI_{modified}$ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 0.070 เมื่อพิจารณาแต่ละฝ่าย พบว่า

1) ฝ่ายวิชาการ จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี $PNI_{modified} = 0.044$ มี 3 รายการที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย ดังนี้ (1) การพัฒนาหลักสูตรใหม่ ๆ ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกอาชีพ (2) การทำความเข้าใจความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับนานาชาติ และ (3) การส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ

2) ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี $PNI_{modified} = 0.075$ มี 3 รายการที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย ดังนี้ (1) การส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา สังคม ชุมชน และกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญของชาติศาสนา และพระมหากษัตริย์ (2) การยกย่องชมเชยนักเรียน นักศึกษาที่มีคุณธรรม จริยธรรมจรรยาบรรณและบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและ (3) การส่งเสริมทักษะให้ผู้เรียนและบุคลากรมีทักษะชีวิตและงานอาชีพ เช่น การยืดหยุ่น

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

การปรับตัว การเข้าสังคมภาวะผู้นำ เป็นต้น

3) ฝ่ายบริหารทรัพยากร จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี $PNI_{modified} = 0.091$ มี 3 รายการที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยดังนี้ (1) การส่งเสริมให้มีการจัดทำข้อตกลงร่วมกับบุคคลชุมชนและหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการศึกษา (2) การส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และ (3) การส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับศักยภาพบุคลากรภายในสถานศึกษา

4) ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ จากการวิเคราะห์ค่าดัชนี $PNI_{modified} = 0.072$ มี 3 รายการที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย ดังนี้ (1) การส่งเสริมให้ผู้เรียนและบุคลากรมีทักษะการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรม (2) ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ที่ส่งเสริมอาชีพและคุณภาพชีวิตของชุมชน และ (3) การส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ

4.2 ผลการพัฒนาคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า คู่มือที่พัฒนาประกอบด้วย คู่มือจำนวน 5 เล่ม เล่มที่ 1 คู่มือการบริหารของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา คู่มือเล่มที่ 2 คู่มือฝ่ายวิชาการ คู่มือเล่มที่ 3 คู่มือฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา คู่มือเล่มที่ 4 คู่มือฝ่ายบริหารทรัพยากร และคู่มือเล่มที่ 5 คู่มือฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ รายละเอียดของคู่มือแต่ละฝ่าย ประกอบด้วยวิสัยทัศน์หน่วยงาน พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ แผนงานหลัก แผนงานย่อยและ

โครงการ และแนวทางสำหรับนำคู่มือสู่การปฏิบัติ ซึ่งผลการตรวจสอบคุณภาพของร่างคู่มือพบว่า องค์ประกอบของคู่มือ ด้านเนื้อหา/ขั้นตอนของคู่มือ และด้านประโยชน์ของคู่มือ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในระดับมาก (>3.51) ทุกรายการ

4.3 การประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมวงรอบที่ 1 ในปีการศึกษา 2562 และวงรอบที่ 2 ในปีการศึกษา 2563

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดลองใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ผลการประเมินการบริหารโดยใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วม	วงรอบที่ 1 (N = 966)			วงรอบที่ 2 (N = 980)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ฝ่ายวิชาการ	4.34	.64	มาก	4.60	.56	มากที่สุด
2. ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	4.28	.71	มาก	4.56	.58	มากที่สุด
3. ฝ่ายบริหารทรัพยากร	4.37	.66	มาก	4.62	.54	มากที่สุด
3. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	4.32	.66	มาก	4.61	.53	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.33	.67	มาก	4.60	.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดลองใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นฝ่าย พบว่า ฝ่ายงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฝ่ายบริหารทรัพยากร รองลงมาได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ และฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการทดลองใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 วงรอบที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นฝ่าย พบว่า ฝ่ายงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ฝ่ายบริหารทรัพยากร รองลงมาได้แก่ ฝ่ายแผนงานและ

ความร่วมมือ ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

5. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลและอภิปรายผล

1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าประสงค์ ในการพัฒนาสถานศึกษา มีการดำเนินการขับเคลื่อน

สถานศึกษาจนประสบผลสำเร็จและได้รับการยกย่องเป็นแบบอย่างทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานต้นสังกัด โดยการร่วมขับเคลื่อนที่เกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของมานิช [4] ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสหวิทยาเขต ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (เดิม) จังหวัดนครสวรรค์โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ เพื่อประเมินตามสภาพปัจจุบันและความต้องการที่คาดหวังและสร้างรูปแบบการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสหวิทยาเขตในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านการวางแผน รองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจ สภาพความต้องการมีคาดหวังมากที่สุด คือ ด้านการจัดสรรทรัพยากร รองลงมาคือ ด้านการจัดองค์กร ซึ่งจะเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังในการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

2) ผลการพัฒนาคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 องค์ประกอบของคู่มือ ด้านเนื้อหา/ขั้นตอนของคู่มือ และด้านประโยชน์ของคู่มือ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในระดับมากที่สุดทุกรายการ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการพัฒนา คู่มือดำเนินการแบบมีส่วนร่วม มีการสร้างการรับรู้และการเข้าใจ โดยการระดมความคิดเห็นจากความร่วมมือของทุกภาคส่วนทำให้ได้รายการประเด็นที่นำไปสู่การจัดทำร่างคู่มือที่มีความเหมาะสมและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทำนอง [5] ได้ให้ความหมายและความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจ สถานการณ์ และอุปสรรคมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา โดยมีการนำผลการประเมินการวิเคราะห์ความต้องการ

จำเป็นนำมาจัดลำดับความจำเป็นเพื่อการบริหารเชิงรุกที่สอดคล้องกับบริบทสภาพและ ความต้องการของทุกฝ่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของมะณู [6] ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารวิทยาลัยสารพัดช่าง เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สถาบันการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการบริหารวิทยาลัยสารพัดช่างเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สถาบันการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ (1) องค์คณะกรรมการในการบริหาร ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารกลุ่มวิทยาลัยสารพัดช่าง คณะกรรมการวิทยาลัยสารพัดช่างและคณะกรรมการบริหารวิทยาลัย (2) ขอบข่ายการบริหาร ประกอบด้วย ขอบข่ายงาน 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายพัฒนากิจกรรมนักเรียน นักศึกษา (3) กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) การปฏิบัติตามแผน (Do) การควบคุมและติดตาม (Controlling) ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบพบว่า มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและมากที่สุดเช่นเดียวกัน

3) การประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในวงรอบที่ 1 ส่วนใหญ่ในระดับมาก และผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในวงรอบที่ 2 ส่วนใหญ่ในระดับมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีได้ดำเนินการพัฒนาคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศโดยนำแนวทางในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผลการบริหารโดยใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศ

เพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของศิริพร [7] ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า พิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อยคือ ทักษะการคิดรวบยอด ทักษะมนุษย์ ทักษะเทคนิค ทักษะภาวะผู้นำ ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะการประเมินผลและการให้รางวัล โดยทักษะผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการบริหารวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

ผลการพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาจากผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาจากผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศ เพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ปีการศึกษา 2563 ก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า

ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญและดำเนินการจัดทำคู่มือในการพัฒนาสมรรถนะของครูรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยแผนงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาแผนงานย่อยที่ 3 พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และสอดคล้องกับภัทรพร [8] ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 1 โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ครูเข้าร่วมพัฒนามีผลการประเมินศักยภาพการทำวิจัยหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาจากผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัย

เทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศ เพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีการตกลงความร่วมมือเพื่อจัดการอาชีวศึกษา/พัฒนาหลักสูตร ในประเทศและกับต่างประเทศ มีการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาให้ความสำคัญโดยมีการดำเนินการบริหารสถานศึกษาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมสู่ความเป็นเลิศโดยการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศ เพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นกรอบในการขับเคลื่อนทำให้เกิดผลดีต่อสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสำเร็จ [9] ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า บุคลากรของวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง มีความคิดเห็นว่าคู่มือการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมากทั้งก่อนและหลังการนำคู่มือไปทดลองใช้ และสังเกตได้ว่าผลการประเมินหลังการนำไปใช้งานมีระดับคะแนนสูงกว่าระดับคะแนนประเมินความเหมาะสมก่อนนำไปใช้งานแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ได้ทดลองใช้คู่มือในการปฏิบัติงานจริง เห็นว่าคู่มือที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมีประโยชน์และส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น จากการวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ระหว่างก่อนและหลังการทดลองใช้คู่มือการปฏิบัติงานการบริหารสถานศึกษา พบว่า วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี มีผลการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นมาก ถึง 23 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 71.88 วิทยาลัยการอาชีพชุมพวง มีผลการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นมากถึง 24 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 55.81 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครราชสีมา มีผลการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น 12 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 36.36 วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์ มีผลการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น 20 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 35.09 สามารถสรุปได้ว่า การใช้คู่มือการปฏิบัติงานการบริหารสถานศึกษาส่งผลให้การปฏิบัติงานดีขึ้นจริง

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับชุมชนและท้องถิ่นจากผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศ เพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีจำนวนรางวัล

ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมและวิชาการ ในระดับชาติ และนานาชาติที่เกิดจากความร่วมมือจากชุมชนและท้องถิ่น รางวัลที่ได้รับจากการประกวด แข่งขันสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม ในระดับชาติ และนานาชาติเกิดจากความร่วมมือจากชุมชน และท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องจากเกิดจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนและสังคม ทำให้ผู้นำ ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น นำความรู้และความเชี่ยวชาญมาร่วมให้ข้อเสนอแนะและ สนับสนุนการดำเนินการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทำให้เกิด ผลดีแก่ชุมชนสังคมและสะท้อนผลดีไปยังสถานศึกษา อีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของสันติชัย [10] ได้กล่าวถึง สารสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากรว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ตัดสินใจในการปฏิบัติงานและการร่วมรับผิดชอบในเรื่อง ต่างๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวของบุคลากรเอง การที่จะ สามารถทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อ แก้ไขปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของบุคลากร ให้ดีขึ้นนั้นผู้นำจะต้องยอมรับในปรัชญาการพัฒนาว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมี ความสุขได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับ ของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของส่วนรวม ในองค์กร

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและ บุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการบริหาร วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนและท้องถิ่น ที่มีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อ รองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผลการดำเนินการบริหาร แบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็น เลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลดีต่อผู้เรียน ครูผู้สอน สถานศึกษา ชุมชนและ ท้องถิ่น ทำให้สถานศึกษาได้รับการยกย่องและเป็นแบบ อย่างในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภายใน ประเทศและระดับนานาชาติ สอดคล้องกับต่อศักดิ์และ คณะ [11] วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบ มีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ความพึงพอใจของ ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษา แบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) การนำคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศ เพื่อรองรับ การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ ควรดำเนินแผนงาน/ โครงการ ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี ส่วนร่วม ดังนี้ (1) การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย จัดตั้งคณะทำงาน (Teamwork) แบบมีส่วนร่วมหลาย ภาคส่วน และประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดกรอบ และแผนการดำเนินงาน (2) การปฏิบัติการตามแผน (Acting) ประกอบด้วย ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ดำเนินการทดลองใช้คู่มือ ในวงรอบที่ 1 (3) การสังเกต และการตรวจสอบผลการปฏิบัติ (Observing) ประกอบด้วย กำหนดรูปแบบการสังเกต และการตรวจสอบ ผลการปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม กำหนดรูปแบบการสังเกต ตรวจสอบผลการปฏิบัติ และประเมินผล (4) การสะท้อน ผลการปฏิบัติ (Reflecting) จากผลการดำเนินงานใน วงรอบที่ 1 ประกอบด้วย ปรับปรุงการวางแผน (Re-Planning) ปรับปรุงการปฏิบัติการตามแผน (Re-Acting) ปรับปรุง การสังเกต และการตรวจสอบผลการปฏิบัติ (Re-Observing) และการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Re-reflecting)

2) บทบาทหน้าที่ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบ มีส่วนร่วมคือทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม โดยคำนึงถึงความ เท่าเทียมกัน ความเสมอภาคและการยอมรับความคิดเห็น ซึ่งกันและกันในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมวางแผน ตัดสินใจและปฏิบัติตามแผน ร่วมตรวจสอบ ร่วมติดตามประเมินผลและรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ใน รูปแบบภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ผลการดำเนินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับ

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในครั้งนี้เป็นการพัฒนาสถานศึกษาเชิงรุกสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งเป็นการบริหารที่ควบคู่กับการบริหารสถานศึกษาปกติ ซึ่งทำให้เป็นการพัฒนาองค์กรทั้งระบบ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาอื่นๆ สามารถประยุกต์ในการพัฒนาสถานศึกษาด้านอื่น ๆ ตามความพร้อม จุดเน้นหรือบริบทของสถานศึกษาเพิ่มเติมควบคู่กับการบริหารสถานศึกษาตามปกติได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาผลบริหารแบบมีส่วนร่วมของวิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในประเด็นการพัฒนาและความคงทน โดยการเพิ่มวงรอบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

2) ควรศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อรองรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาแนวทางในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2680). (สืบค้นเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2561). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก. 1-71.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2559). นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน.
- [4] มาโนช ชีพสุวรรณ. (2556). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสหวิทยาเขต ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (เดิม) จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

- [5] ทำนอง ภูเกิดพิมพ์. (2551). แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] มะณู คุ่มกล้า. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารวิทยาลัยสารพัดช่างเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สถาบันการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- [7] ศิริพร ชาญสมิง. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- [8] ภัทธพร เกษสังข์. (2551). การพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 1 โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- [9] สำเร็จวงศ์ศักดิ์ สบสันต์ อดุทธกฤษฎ์ และอนันท์ งามสะอาด. (2554). รูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 21(3), 667-679.
- [10] สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์. (2551). สาระสำคัญของความร่วมมือของบุคลากร. กรุงเทพมหานคร: สามเจริญ พาณิชย์.
- [11] ต่อศักดิ์ บุญเสือ นินธิยา น้อยจันทร์ และบัณฑิตา อินสมบัติ. (2556). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 8(2), 44-50.